

Protokoll i sak 1221/2020

for

Boligtvistnemnda

Dato: 16. februar 2021

Saken gjelder: Krav om dagmulkt og prisavslag på grunn av manglende trykktank, renseanlegg og el-tilkobling av gråvannsanlegg.

1. Sakens faktiske sider

Partene inngår den 20. april 2018 «Kontrakt om planlegging og oppføring av bolig eller fritidsbolig på forbrukerens tomt» - Byggblankett 3425. Avtalen gjelder oppføring av en enebolig.

Vederlaget er i avtalens pkt. 6.1 avtalt til kr 3 395 875 inkludert merverdiavgift.

Endringskontrakt nr. 1 på kr 104 245 inkludert merverdiavgift inngås den 12. februar 2019.

I avtalens pkt. 9.1 fremkommer det at entreprenøren skal ferdigstille sine arbeider på 194 kalenderdager inkludert bla. tillegg for undersøkelse av forbrukerens og sideentreprenørens arbeider. I tillegg komme ferier på hhv. 21 og 7 kalenderdager og ytterligere 7 kalenderdager i henhold til inngått endringskontrakt. Totalt 229 kalenderdager.

Vedlegg B1 er en leveransebeskrivelse hvor det bla. står at forbrukeren er ansvarlig for prosjektering av overvannshåndtering og utvendig VA-anlegg. Forbrukeren skal også utføre grunnarbeidene og levere utvendig VA-anlegg og utvendige stikkledninger.

Grunnarbeidene startet i mai 2019 og entreprenøren startet sine kontraktsarbeider den 13. juni 2019. På spørsmål fra forbrukeren via hans grunnentreprenør, svarer entreprenøren i en e-post den 17. juni 2019 at renseanlegg og trykktank for tappevann inngår i entreprenørens leveranse.

Den 6. november 2019 tar forbrukerne kontakt med entreprenøren og etterspør renseanlegg og trykktank. Entreprenøren svarer da at han allikevel ikke leverer renseanlegg og trykktank. Derimot skal han koble strøm til pumpe i brønn og pumpe for gråvann.

Forbrukerne svarer den 13. november 2019 at de har innrettet seg etter entreprenørens bekreftelse i eposten han sendte den 17. juni 2019, hvor han skriver at renseanlegg og trykktank inngår i leveransen. På kontraktsmøte ble det også opplyst (dette er ikke dokumentert) at entreprenøren er ansvarlig for alle innvendige leveranser knyttet til vannforsyning og at forbrukerne er ansvarlig for ditto utvendige leveranser. Forbrukerne kan derfor ikke akseptere at entreprenøren nå endrer standpunkt. Denne uenigheten har partene en

omfattende e-postkorrespondanse om uten å komme til enighet. For å komme videre og ikke hindre fremdriften, bestiller forbrukerne renseanlegg og trykktank av leverandøren «Vanning», men tar tydelig forbehold om at dette er en kostnad som entreprenøren skal dekke. På grunn av partenes uenighet om hvem det er som har ansvaret for prosjektering, herunder plassering av trykktank og renseanlegg i boligen, og montering av anlegget er heller ikke partene enige om hvem som er ansvarlig for den forsinkelsen som har oppstått som følge av denne uenigheten. Forbrukeren nekter å overta boligen før det foreligger brukstillatelse.

Den 4. januar 2020 (datert 21. desember 2019) sender entreprenøren første varsel om fristforlengelse fordi søknad om midlertidig brukstillatelse ikke kan sendes til kommunen før trykktank og renseanlegg for vann er installert. Kravet er fem uker fristforlengelse fra det foreligger en signert samsvarserklæring fra renseanleggets UTF.

Den 9. januar 2020 sender forbrukerne en e-post til entreprenøren med beskjed om at «Vanning» kan påta seg installasjon av renseanlegg fra uke 4/2020, men at problemet vedr plassering fortsatt eksisterer. Svartvannsrommet som entreprenøren har planlagt at trykktanken og renseanlegget skal plasseres i mangler avløp og forbrukerne spør entreprenøren om plassering i dette rommet er i strid med reguleringsbestemmelsene.

Den 10. januar 2020 kontakter forbrukerne entreprenørens rådgiver som er ansvarlig søker for å forhøre seg om hvilken dokumentasjon knyttet til innvendige VA-anlegg som skal vedlegges søknaden om midlertidig brukstillatelse. Samme dag bekrefter rådgiveren at kommunen kun må ha dokumentasjon på det utvendige gråvannsrenseanlegget for å kunne gi midlertidig brukstillatelse. Forbrukeren påpeker da at denne dokumentasjon allerede foreligger.

Den 17. januar 2020 sender entreprenøren søknad om midlertidig brukstillatelse til kommunen (denne er ikke fremlagt for nemnda). Søknaden regnes som komplett på dette tidspunktet da det etter dette ikke blir lagt til nye dokumenter i saksinnsyn, og søknaden går til vanlig saksbehandling.

Samme dag gjentar forbrukerne i en e-post til entreprenøren at gråvannsrenseanlegg fortsatt ikke har el-tilkobling som er en forutsetning for at avløpet skal fungere. Entreprenøren svarer at han *«kan være behjelpelige med dette»*, og at forbrukerne skal gi beskjed når el-trekkerør er montert.

Den 20. januar 2020 innkaller entreprenøren til overtagelsesforretning den 27. januar 2020, men forbrukeren nekter samme dag overtagelse så lenge det ikke foreligger midlertidig brukstillatelse. De gjentar også kravet om at entreprenøren skal dekke kostnadene med trykktank og renseanlegg for vann og nevner samtidig at kabel til gråvannsanlegg blir trukket i løpet av dagen.

Den 22. januar 2020 sender entreprenøren et nytt varsel om fristforlengelse fordi han ikke kan søke om midlertidig brukstillatelse på grunn av at det ikke er vann i varmtvannsberederen. Kravet er en uspesifisert fristforlengelse *«inntil det foreligger en løsning ang. trykktank/reanseanlegg slik at det kan bli koblet på vann i boligen»*. Forbrukerne stiller seg undrende til begrunnelsen for fristforlengelseskravet da søknaden om midlertidig brukstillatelse ble sendt inn for flere dager siden. Samtidig gjentar forbrukerne at innvendig VA-anlegg er entreprenørens ansvar. Entreprenøren påpeker at søknaden om midlertidig brukstillatelse ble stoppet av hans rådgiver/ansvarlig søker fordi boligen manglet tilkobling av

vann. Dette avkreftes imidlertid av rådgiver/ansvarlig søker og bekreftes også av den informasjonen som er tilgjengelig under «saksinnsyn» på kommunens hjemmesider

Den 24. januar 2020 bekrefter entreprenørens rådgiver/ansvarlig søker på spørsmål fra forbrukerne, at reguleringsbestemmelsene ikke hindrer plassering av vanninntaket i svartvannsrommet. Forbrukerne installerer derfor et midlertidig vannrenseanlegg og trykktank i dette rommet. Samtidig anmoder entreprenøren om at forbrukerne snarest mulig sørger for el-tilkobling av pumpe til gråvannsanlegget da dette er noe han ikke vil gjøre.

Den 10. februar 2020 blir boligen påkoblet strøm og sett bort i fra manglende brukstillatelse, fremhever forbrukerne at huset var ubeboelig frem til dette tidspunktet. Entreprenøren har anført at påkobling av strøm var forsinket fordi forbrukerne ikke hadde betalt anleggsbidrag til Hafslund. Forbrukerne påpeker imidlertid at de betalte dette åtte dager etter at de mottok tilbudsbrevet fra Hafslund. Entreprenørens elektriker var derimot forsinket med å melde inn oppdraget til Omexom/Infratek. Det ble da avtalt at strømmen skulle påkobles den 7. februar 2020, men da Omexom/Infratek kom til byggeplass som avtalt stilte ikke entreprenøren med sin ansvarlige elektriker og påkobling av strøm ble derfor ikke gjort denne dagen.

Den 12. februar 2020 sender entreprenøren nok et varsel om fristforlengelse fordi han ikke kan søke om midlertidig brukstillatelse på grunn av at det ikke er vann i varmtvannsberederen. Også dette kravet er uspesifisert og gjelder «*inntil det foreligger midlertidig brukstillatelse/ferdigattest og første tilgjengelige dato for overtagelse*».

Den 14. februar 2020 gir kommunen midlertidig brukstillatelse.

Det avholdes overtagelsesforretning den 18. februar 2020. Forbrukerne anfører at entreprenøren ikke ville føre opp kr 123 443 som «*omtvistet*» i overtagelsesprotokollen (nemnda legger til grunn at tvisten bla. gjelder dagmulkt og installasjon av trykktank og vannrenseanlegg), men heller beskrive det som «*manglende innbetaling*». I den forbindelse oppstår det en diskusjon hvor entreprenøren krever bankgaranti for på grunn av «*manglende innbetaling*». Forbrukerne har imidlertid satt dette beløpet inn på en sperret konto og anser derfor at beløpet er rettidig betalt. Entreprenøren ville heller ikke notere alle de feil og mangler i protokollen som forbrukerne påpekte. De opplevde dette som useriøst og de valgte derfor å ikke signere overtagelsesprotokollen. Entreprenøren nekter da å levere boligens nøkler til forbrukerne.

Den 25. februar 2020 varsler forbrukerne entreprenøren om at de har skiftet dørlås og tatt boligen i bruk. Da protokollen fra (overtagelses) befaringen den 18. februar 2020 er svært mangelfull, oversender forbrukerne den 12. mars 2020 en fullstendig oversikt over feil og mangler som ble reklamert i forbindelse med overtagelsen. Samtidig krever forbrukerne prisavslag på kr 25 249,37 for manglende vannrenseanlegg og trykktank, kr 9 444 for manglende el-tilkobling av gråvannsanlegg, kr 10 000 for diverse gjenstående arbeid og kr 78 750 i dagmulkt for 21 dager. Totalt kr 123 443,37.

Den 22. april 2020 sender entreprenørens advokat søksmålsvarsel med krav om at forbrukerne betaler utestående kontraktssum på kr 123 442.

Forbrukerne svarer på søksmålsvarselet den 6. mai 2020 og fastholder sine anførsler og krav. Imidlertid er en del av diverse gjenstående arbeider utført slik at forbrukernes karv om prisavslag nå er redusert med kr 5 000.

I et brev til forbrukerne den 11. mai 2020 fastholder entreprenørens advokat at utestående beløp er kr 123 442 med tillegg av forsinkelsesrente og dekning av alle kostnader forbundet med inndrivelse av kravet.

Forbrukeren svarer den 26. mai 2020 at de ikke vil akseptere tilbudet fra entreprenøren om at han frafaller kravet om forsinkelsesrente og dekning av alle kostnader forbundet med inndrivelse, dersom utestående beløp innbetales.

Partene kommer ikke til enighet og forbrukeren sender klage til Boligtvistnemnda den 25. mai med krav på kr $(9\,444 + 25\,249,37 + 78\,750) =$ kr 113 443,37 som referert ovenfor (alle diverse gjenstående arbeider er nå utført).

Entreprenørens advokat inngir tilsvaret den 2. september 2020. Hans anførsler er i hovedsak inntatt nedenfor under «Sakens rettslige sider».

Forbrukerne inngir tilsvaret den 28. september 2020. Deres anførsler er i hovedsak inntatt nedenfor under «Sakens rettslige sider».

Entreprenøren inngir et siste tilsvaret den 5. november 2020. Hans anførsler er i hovedsak inntatt nedenfor under «Sakens rettslige sider».

Forbrukerne inngir et siste tilsvaret den 29. november 2020. Deres anførsler er i hovedsak inntatt nedenfor under «Sakens rettslige sider».

2. Sakens rettslige sider

2.1 Innledning

Bustadoppføringslova (buofl) gjelder når partene den 20. april 2018 inngår avtale - Byggblankett 3425 - om oppføring av en enebolig.

I avtalens pkt. 9.1 fremkommer det at entreprenøren skal ferdigstille boligen på 229 kalenderdager regnet fra oppstart av kontraktsarbeidene den 13. juni 2019.

I leveransebeskrivelsen som er vedlegg B1 til avtalen, står det bla. at forbrukerne er ansvarlig for prosjektering av overvannshåndtering og utvendig VA-anlegg. Forbrukerne skal også utføre grunnarbeidene og levere utvendig VA-anlegg og utvendige stikkledninger. Forbrukerne oppfatter derfor at entreprenøren har ansvaret for alle innvendige VA-arbeider inkludert prosjektering, levering og montering av renseanlegg og trykktank for tappevann. Dette bekrefter entreprenøren i en e-post den 17. juni 2019 og forbrukerne innretter seg etter dette. Imidlertid skifter entreprenøren mening og skriver i en e-post til forbrukerne den 13. november 2019 at han allikevel ikke leverer renseanlegg og trykktank for tappevann. Derimot skal han koble strøm til pumpe i brønn og pumpe for gråvann. For å komme videre og ikke hindre fremdriften, bestiller forbrukerne renseanlegg og trykktank for tappevann av leverandøren «Vanning», men tar tydelig forbehold om at dette er en kostnad som entreprenøren skal dekke. På grunn av partenes uenighet om hvem det er som har ansvaret for prosjektering, herunder plassering av renseanlegg og trykktank for tappevann i boligen, samt levering og montering av anlegget, er heller ikke partene enige om hvem som er ansvarlig for den forsinkelsen som har oppstått bla. som følge av denne uenigheten. Entreprenøren varsler om fristforlengelse ved tre anledninger, men forbrukerne fastholder sine anførsler og avviser kravet. Den 14. februar 2020 gir kommunen midlertidig brukstillatelse og det avholdes overtagelsesforretning den 18. februar 2020. Forbrukerne anfører at entreprenøren ikke ville

føre opp kr 123 443 som «*omtvistet*» i overtagelsesprotokollen (nemnda legger til grunn at tvisten bla. gjelder dagmulkt og installasjon av trykktank og vannrenseanlegg), men heller beskrive det som «*manglende innbetaling*». Forbrukerne har imidlertid satt beløpet inn på en sperret konto og anser derfor at betalingen er gjort rettidig.

Entreprenøren ville heller ikke notere alle de feil og mangler i protokollen som forbrukerne påpekte. Forbrukerne opplevde overtagelsen som useriøs og de valgte derfor å ikke signere overtagelsesprotokollen. Entreprenøren nektet da å utlevere nøklene til forbrukerne. Den 25. februar 2020 varsler forbrukerne entreprenøren om at de har skiftet dørlås og tatt boligen i bruk. Da protokollen fra overtagelsesbefaringen er svært mangelfull, oversender forbrukerne den 12. mars 2020 en fullstendig oversikt over feil og mangler som ble reklamert i forbindelse med overtagelsen. Samtidig krever forbrukerne prisavslag på kr 25 249,37 for manglende vannrenseanlegg og trykktank, kr 9 444 for manglende el-tilkobling av gråvannsanlegg, kr 10 000 for diverse gjenstående arbeid og kr 78 750 i dagmulkt for 21 kalenderdager. Totalt kr 123 443,37.

Partene kommer ikke til enighet og forbrukeren sender klage til Boligtvistnemnda den 25. mai med krav på kr $(9\,444 + 25\,249,37 + 78\,750) =$ kr 113 443,37 som referert ovenfor (alle gjenstående arbeider som var priset til kr 10 000 er nå utført).

2.2 Leveranse av trykktank og renseanlegg for tappevann

2.2.1 Partenes anførsler

Forbrukerne fremhever at entreprenøren på et kontraktsmøte informerte om (dette er ikke dokumentert) at prosjektering og alle innvendige leveranser knyttet til vannforsyningen ville inngå i avtalen og at forbrukerne skulle være ansvarlige for ditto utvendige leveranser. På direkte spørsmål fra forbrukerne, bekrefter entreprenøren denne forståelsen av avtalen i en e-post den 17. juni 2019.

Den 6. november 2019 tar forbrukerne på nytt kontakt med entreprenøren og etterspør renseanlegg og trykktank for tappevann. Entreprenøren som i mellomtiden har bytte prosjektleder, svarer den 13. november 2019 at han allikevel ikke leverer renseanlegg og trykktank. Derimot skal han koble strøm til pumpe i brønn og pumpe for gråvann.

Forbrukerne blir svært overrasket og svarer samme dag at de har innrettet seg etter entreprenørens bekreftelse i e-posten han sendte den 17. juni 2019, og kan derfor ikke akseptere at han nå endrer standpunkt. For å komme videre og ikke hindre fremdriften, bestiller forbrukerne renseanlegg og trykktank av leverandøren «Vanning», men tar tydelig forbehold om at dette er en kostnad og som entreprenøren skal dekke. Forsinket ferdigstilling av boligen på grunn av dette forholdet er også entreprenørens ansvar og forbrukerne avviser derfor alle entreprenørens krav om fristforlengelse. I forbindelse med overtagelsen av boligen krever forbrukerne prisavslag på kr 25 249,37 for manglende vannrenseanlegg og trykktank for tappevann.

2.2.2 Nemndas synspunkter

Forbrukerne krever at entreprenøren betaler kr 25 249,37 for utlegg de har hatt i forbindelse med prosjektering, levering og montering av boligens vannrenseanlegg og trykktank for tappevann. Entreprenøren har avvist kravet da dette ikke inngår i hans kontraktsarbeider.

Hvorvidt det foreligger en mangel, må avgjøres etter buofl § 25 første ledd som fastslår at «*Det ligg føre mangel dersom resultatet ikkje er i samsvar med dei krav som følgjer av*

avtalen ...». Når man skal avgjøre om forbrukeren har fått en ytelse som avviker fra avtalen, må det først og fremst foretas en tolkning av avtalen med bilag. Andre forhold kan også komme inn, så som utsagn fra entreprenøren i forbindelse med avtaleinngåelsen og hva man evt. kunne observere ved en befaring på tomten. Det overordnede skjønnsstemaet er hva forbrukeren hadde en berettiget forventning om å få på bakgrunn av de nevnte momentene.

Nemnda viser til leveransebeskrivelsen hvor det bla. står at forbrukerne er ansvarlig for «*Prosjektering av overvannshåndtering og utvendig VA-anlegg*». Videre fremkommer det at forbrukeren skal utføre grunnarbeidene og «*Levere utvendig VA-anlegg og utvendige stikkledninger*». Leveransebeskrivelsen viser også til en egen rørleggerbeskrivelse men denne gir ingen detaljert informasjon utover at «*Inntaksskap komplett*» inngår i rørleggerleveransen. Nemnda legger til grunn at dette er inntaksskapet for tappevann. Etter nemndas syn angir kontrakten med bilag klart hvem det er som har ansvaret for henholdsvis utvendige- og innvendige rørleggerarbeider. Nemndas sekretær har vært i kontakt med Rørentreprenørens Forening som organiserer rørleggerbedriftene i Norge. Foreningen opplyser at trykktank og renseanlegg for tappevann normalt er å oppfatte som en innvendig rørleggerinstallasjon. Særlig pga. tilgjengelighet i forbindelse med drift og vedlikehold samt at installasjonen må stå frostfritt.

Til alt overmål har entreprenøren i en e-post bekreftet at renseanlegg og trykktank for tappevann inngår i hans leveranse. Riktignok har han endret mening, men det er i denne sammenheng irrelevant.

På denne bakgrunnen finner nemnda at det objektivt sett foreligger et avvik fra den ytelsen som er beskrevet. Det foreligger derfor en mangel som entreprenøren skal utbedre, jf. buofl § 32. Da entreprenøren ikke vil levere og installere trykktank og renseanlegg for tappevann, mister han sin utbedringsrett og forbrukerne har krav på prisavslag, jf. buofl § 33. Forbrukeren har dokumentert på kostnader på kr 25 249,37 og krever disse dekket. Konklusjon: Forbrukerne får medhold og entreprenøren skal innrømme et prisavslag på kr 25 249,37

2.3 Manglende el-tilkobling av gråvannsanlegg

2.3.1 Partenes anførsler

Forbrukerne krever kr 9 444 for utlegg til egen elektriker på grunn av at entreprenøren for sent erkjente at han ville koble til gråvannspumpen. Entreprenøren har avvist kravet fordi han er fratatt utbedringsretten. For øvrig påpeker han at kravet er for høyt.

2.3.2 Nemndas synspunkter

Nemnda finner det dokumentert at partene først er enige, men deretter uenige om hvem som har ansvaret for tilkobling av strøm til gråvannspumpen. Etter en lang diskusjon bekrefter imidlertid entreprenøren den 13. november 2019 at han vil koble strøm til gråvannspumpen. Mens denne diskusjonen pågår har forbrukerne for å kunne ferdigstille boligen, bestilt el-tilkoblingen utført av en annen elektriker og krever kostnadene på kr 9 444 dekket av entreprenøren. Entreprenøren erkjenner som nevnt ansvaret for el-tilkoblingen, men avviser kravet. Han påpeker at han ble fratatt retten til å utføre arbeidet samt at beløpet som forbrukerne krever er alt for høyt. Det ville tatt entreprenørens elektriker maks en time å koble til gråvannspumpen.

Twisten dreier seg om forbrukerne har fratatt entreprenøren retten til å utføre arbeidet med tilkobling av gråvannspumpen, jf. buofl §§ 32-33. Etter nemndas oppfatning må den

usikkerheten som oppsto i forbindelse med hvem som hadde ansvaret for å koble til gråvannspumpen til en viss grad rettferdiggjøre at forbrukerne bestilte arbeidet utført av en annen elektriker. Hvorvidt dette var nødvendig for å kunne ferdigstille boligen til avtalt tid, kan nemnda vanskelig ta stilling til. Entreprenøren har imidlertid erkjent at tilkoblingen er hans ansvar og anslått arbeidet til ca. en time. Fremlagt dokumentasjon viser at forbrukerens elektriker har brukt syv og en halv time a kr 981,25 (totalt kr 7 359,38) pluss kr 2084,65 i materialer og transport, totalt kr 9 444 inkludert merverdiavgift. Nemnda kommer derfor til at forbrukeren skal innrømmes et tilsvarende prisavslag.

Konklusjon: Forbrukerne får medhold og entreprenøren skal innrømme et prisavslag på kr 9 444.

2.4 Dagmulkt

2.4.1 Partenes anførsler

Forbrukerne krever dagmulkt i 21 kalenderdager fra den 28. januar til den 17. februar 2020. Entreprenøren har krevd fristforlengelse ved flere anledninger fordi søknad om midlertidig brukstillatelse ikke kunne sendes til kommunen før trykktank og rensesanlegg for vann var installert.

2.4.2 Nemndas synspunkter

Da forbrukerne får medhold i at entreprenøren har ansvaret for prosjektering, levering og montering av trykktank og rensesanlegg for tappevann har han også ansvaret for den forsinkelsen som dette arbeidet har ført til. Nemnda ser derfor ingen grunn til å gå nærmere inn på entreprenørens anførsler.

Partene er enige om at byggearbeidene ble påbegynt den 13. juni 2019 og i avtalens pkt. 9.1 fremkommer det at entreprenøren skal ferdigstille sine arbeider på 194 kalenderdager inkludert bla. tillegg for undersøkelse av forbrukerens og sideentreprenørens arbeider. I tillegg komme ferier på hhv. 21 og 7 kalenderdager og ytterligere 7 kalenderdager i henhold til inngått endringskontrakt. Totalt 229 kalenderdager. Dette gir ferdigstillelsesdato den 28. januar 2020.

Entreprenøren innkaller den 20. januar 2020 til overtagelsesforretningen den 27. januar 2020. Denne overtagelsen ble ikke gjennomført på grunn av manglende midlertidig brukstillatelse. Den 5. februar 2020 innkaller entreprenøren til ny overtagelsesforretning, først den 12. februar 2020 senere «førstkommende fredag» dvs. den 7. februar 2020, med forbehold om at midlertidig brukstillatelse er gitt. Midlertidig brukstillatelse forelå imidlertid først den 14. februar 2020 og overtagelsesforretningen ble gjennomført den 18. februar 2020.

I utgangspunktet skal dagmulkt løpe fram til overtagelsesforretningen. Det har imidlertid oppstått ytterligere ett problem mellom partene på grunn av uenighet om bla. hva som skal stå i overtagelsesprotokollen og om manglende innbetaling av sluttoppgjøret/teksten i den bankgarantien som entreprenøren krevde. Forbrukerne ville derfor ikke underskrive protokollen og entreprenøren nektet da å utlevere nøklene. Det har ikke entreprenøren rett til når han bygger på forbrukerens tomt (Byggblankett 3425). Dermed har entreprenøren risikoen og ansvaret for ytterligere forsinkelse og dagmulkt skal derfor regnes frem til 25. februar 2020 da forbrukeren tok boligen i bruk.

Entreprenøren skal betale dagmulkt fra den 28. januar 2020 til den 25. februar 2020. Totalt 28 kalenderdager med 1 ‰ av kr [(3 395 875 + 104 245)] = kr 3 500 x 28 dager = kr 98 000.

Konklusjon: Forbrukerne får medhold og entreprenøren skal betale dagmulkt i 28 dager.
Totalt kr 98 000.

3. Konklusjoner:

- Forbrukerne får medhold og entreprenøren skal innrømme et prisavslag på kr 25 249,37 for trykktank og renseanlegg for tappevann.
- Forbrukerne får medhold og entreprenøren skal innrømme et prisavslag på kr 9 444 for tilkobling av gråvannspumpe.
- Forbrukerne får medhold og entreprenøren skal betale dagmulkt i 28 dager.
Totalt kr 98 000.